

## **Accommodatienota Welzijn: “Anders en beter”**

### **Samenvatting en wijzigingen naar aanleiding van de inspraak**

Op 11 oktober 2005 heeft het college de concept-accommodatienota welzijn *Anders en Beter* vastgesteld en ter kennis gebracht van de raad. In deze samenvatting herhalen we de hoofdlijnen van de nota en hebben we de belangrijkste wijzigingen, die op basis van de inspraak zijn aangebracht, op een rijtje gezet. Na bespreking van de nota in de raadscommissie van 14 december en de raad van 21 december, kunnen de voorbereidingen van de invoering van de nota per 2007 zo snel mogelijk worden opgepakt. Nog voor de zomer van 2006 zullen wij de raad een voortgangsnotitie ten aanzien van deze voorbereidingen doen toekomen.

### **De hoofdlijnen van de nota**

#### ***Hart en ziel***

In de welzijnsnota hebben we twee belangrijke gemeentelijke doelstellingen benoemd: het creëren van sociale samenhang en het er voor zorgen dat iedereen mee kan doen. In beide gevallen zijn accommodaties daar een belangrijke factor in. Accommodaties zijn namelijk een ontmoetingsplek en vormen een basis voor activiteiten gericht op wijk en buurt. Dit maakt dat accommodatiebeleid brede raakvlakken heeft, om slechts enkele voorbeelden te noemen, met het sociaal-cultureel werk, het activeren van vrijwilligers, het ouderen- en het jongerenwerk. Wanneer wij in deze nota ingaan op onze inzet voor de accommodaties dan gebeurt dat primair vanuit de gedachte dat het niet gaat om stenen, maar om mensen. Mensen die vaak met hart en ziel verknocht zijn aan de activiteiten die in de accommodaties plaats vinden. Vanuit dat perspectief hebben wij in de welzijnsnota een lans gebroken om per wijk tenminste één ontmoetingsplek in stand te houden. Een plek waar mensen in de wijk elkaar tegen kunnen komen, een praatje kunnen maken en activiteiten kunnen ondernemen. Dat hoeft niet in alle wijken hetzelfde te zijn, het gaat ons om de functie niet om het gebouw. Verschillende gebouwen (zoals Vensterscholen en multifunctionele centra) kunnen daartoe dienen. Als er maar tenminste één plek is die kan dienen als “kloppend” hart in de wijk. Aan die afspraak doen we gestand.

#### ***Geen lapwerk, maar structurele oplossingen***

Maar het betekent meer. Want als we, als goed gastheer, aan al deze activiteiten “een goed dak boven het hoofd” willen bieden, dan vergt dat gericht onderhoud en goed beheer. In de huidige situatie is er onvoldoende sprake van maatwerk in subsidies, van soms inadequaet beheer en een spreiding over de wijken die niet in alle gevallen meer passend is. Dit betekent dat we de zaken *anders en beter* moeten doen. Wij willen - en dat is ook de overduidelijke wens van de accommodatiebesturen - de zaken structureel op orde brengen. Om de analogie met een lekkend dak door te trekken: wij kiezen niet voor lapwerk, maar voor een degelijke, structurele oplossing. Dit betekent dat we de keuze hebben gemaakt om de constructie van het dak te willen vernieuwen. Dit is niet de gemakkelijkste keuze. We hadden er namelijk ook voor kunnen kiezen om het dak te lappen, waardoor optisch wellicht hetzelfde effect was gecreëerd. Maar we kiezen voor een degelijke constructie die ook op langere termijn houdbaar is.

### ***Toetskader en toetsing van welzijnsaccommodaties***

We hebben de spreiding van de accommodaties over de stad opnieuw tegen het licht gehouden. Middels een nieuw ontwikkeld toetskader hebben we de accommodaties als het ware “afgepeld”. Allereerst op basis van de strategische waarde (het faciliteren van de ontmoeting en de specifieke welzijnsprogramma's), in tweede instantie de gebruikerswaarde en in derde, en laatste, instantie de vastgoedwaarde.

Op grond van de toepassing van het toetskader wordt de subsidierelatie tussen de gemeente Groningen en de besturen van sociaal-culturele accommodaties in 34 gevallen gecontinueerd. Ter vergelijking: momenteel worden er 42 accommodaties gesubsidieerd. Bij acht accommodaties wordt de subsidierelatie - op termijn – beëindigd; dit betreft drie buurtcentra (Hunzeborgh, De Holm en St. Jan) en vijf speeltuinaccommodaties (BSV Kindervreugd, SV de Driehoek, BSV de Kreukelhof, BSV D.I.B., BSV De Oosterpoort). Bij vier van deze vijf speeltuinverenigingen willen we in gesprek over de mogelijkheid om de speeltuin als openbare speelplek te behouden.

### ***Goed beheer***

Naast een spreidingsvoorstel omvat het nieuwe accommodatiebeleid een extra investering, conform het collegeprogramma en de raadsnotie, van € 367.000,- structureel in het beheer van de accommodaties. We kiezen daarbij het beheer toe te delen op basis van de grootte van de accommodatie, waarbij we natuurlijk wel hebben gekeken naar het huidige activiteitenprogramma, beheer en of het wel of geen prioritair gebied is. Doordat we er daarnaast voor kiezen om het beheer voor de accommodaties op termijn onder te brengen bij een centrale beheerpool, zijn accommodaties op wijkniveau in staat om afspraken te maken over de daadwerkelijke inzet van het beheer. Van de besturen wordt verwacht dat ze met andere accommodaties in de wijk en in samenspraak met de beheerpool komen tot een zo goed mogelijke inzet van de beschikbare capaciteit. Andere voordelen van een centrale beheerpool ten opzichte van individuele contracten zijn:

- Een centrale beheerpool is van grote betekenis voor gesubsidieerde arbeid, de beheerpool biedt plaats aan 35 gesubsidieerde krachten. Dit betekent dat we in ieder geval tot 2009 verzekerd zijn van de inzet van gesubsidieerde krachten op basis van 125% van het minimumloon. In 2008 wordt een en ander geëvalueerd.
- Een centrale beheerpool is vanuit goed werkgeverschap van belang en biedt zodoende mogelijkheden voor personeelsbeleid (loopbaanontwikkeling, doorgroeimogelijkheden etc.).
- Door het instellen van een centrale beheerpool kunnen accommodatiebesturen zich meer richten op hun kernactiviteit: het programmeren van activiteiten.
- De professionaliteit, kwaliteit en continuïteit van het beheer kan beter worden gewaarborgd.
- Het plaatst de gemeente (dienst OCSW) op een gezonde afstand van de beheerorganisatie (conform de raadsaanbevelingen over het welzijnswerk).
- Aan de gemeentelijke kant schept een centrale organisatie de mogelijkheid om helderder en efficiënter contracten af te sluiten.

### ***Toekomstperspectief: een aanpak per wijk***

Met het op orde brengen van de basis creëren we geen eindpunt maar een beginpunt. De nota legt het fundament en het is de bedoeling op basis daarvan verder te bouwen. In de kern gaat het er om dat we na deze nota een vervolgslag maken. Een vervolgslag die er op is gericht de ontmoetingsfunctie en de activiteitenprogrammering optimaal te laten aansluiten bij (de vraag vanuit) de wijken, zodanig dat er accommodaties in stand blijven die de komende jaren aansprekend zijn voor brede groepen in de wijken.

Onze inzet is om, in samenwerking met de accommodatiebesturen, per wijk een programma te ontwikkelen waarbij de onderlinge activiteiten zoveel mogelijk op elkaar worden afgestemd. Hierdoor wordt per wijk een passende aanpak gecreëerd. In bijvoorbeeld de wijk Vinkhuizen hebben we daar goede ervaringen mee opgedaan.

### **Informatie en inspraak**

Via een brief en een advertentie in de Gezinsbode zijn betrokkenen na het collegebesluit van 11 oktober 2005 geïnformeerd over de informatiebijeenkomsten en inspraakmogelijkheden. Op 18 en 20 oktober hebben er informatiebijeenkomsten plaats gevonden. Op deze avonden zijn de betrokkenen, met name de besturen van accommodaties, bewonersorganisaties en relevante instellingen, door wethouder van Schie nader geïnformeerd over de nota en de mogelijkheden van inspraak. Mondelinge inspraakavonden hebben plaatsgevonden op 3, 8 en 10 november. Deze avonden waren over het algemeen goed bezocht. Schriftelijke inspraak was mogelijk van 12 oktober tot 19 november. Er zijn 54 inspraakreacties binnengekomen. De raadscommissie Zorg en Beheer heeft op 16 november gesproken over de concept-accommodatienota. Ook hier heeft een aantal betrokkenen ingesproken. De inspraakreacties en ons commentaar daarop zijn weergegeven in het inspraakrapport.

Diverse insprekers hebben tijdens de informatie- en inspraakbijeenkomsten en in hun schriftelijke reacties allereerst hun complimenten uitgesproken over de concept-accommodatienota of onderdelen ervan. De hoofdlijnen van de concept-accommodatienota worden veelal gedeeld: het toetskader, de ruimere middelen voor het beheer en de nieuwe subsidiesystematiek. De nota zelf wordt als toegankelijk en leesbaar ervaren. Ook de informatievoorziening vanuit de gemeente wordt door diverse insprekers als voldoende ervaren.

Daarnaast zijn er natuurlijk ook kritische noten gekraakt. Deze hadden betrekking op de toepassing van het toetskader, de constructie van een centrale beheerpool, onvoldoende aandacht voor het 'spelen' in de nota en zorgen over overlast bij het creëren van meer openbare speelplekken. Daarnaast waren er specifieke vragen over de financiering en de totstandkoming van subsidiebedragen. Sommige inspraakreacties zijn voor ons aanleiding geweest om de accommodatienota op een aantal punten te wijzigen.

### **Wijzigingen in de accommodatienota naar aanleiding van het inspraaktraject**

In de accommodatienota hebben we onze visie nader uiteengezet om de samenhang in het welzijnsbeleid - inclusief spelen - te verduidelijken. Verder hebben we scherper neergezet dat besturen de verantwoordelijkheid hebben voor het opstellen van een activiteitenprogramma in hun accommodatie en daarbij moeten samenwerken met andere accommodatiebesturen in de wijk. Ook lichten we het verschil nader toe tussen activiteiten, die voortvloeien uit beleidsprogramma's, en algemene activiteiten, die meer zijn gericht op ontmoeting en recreatie.

We schetsen wie als gevolg van dit onderscheid voor welke kosten verantwoordelijk is om voortaan het rondpompen van geld te voorkomen.

### ***Toetskader***

Ook in relatie tot het toetskader hebben we geprobeerd een en ander te verhelderen. Zo hebben we de wijkkaartjes nu in de nota zelf verwerkt en de onderbouwing van de uitkomsten van het toetskader als bijlage aan de nota toegevoegd. In de uitkomsten van het toetskader – welke accommodatie ontvangt wel of geen subsidie meer van de gemeente – zijn geen fundamentele wijzigingen doorgevoerd. Wel hebben we naar aanleiding van de reacties uit ondermeer Hoogkerk, de Korrewegwijk/ Hoogte en Indische Buurt en Beijum de wijze van subsidievoortzetting of –beëindiging aangepast.

- Voor Hoogkerk betekent dit dat we ruimte geven aan het initiatief van de VWH en de gezamenlijke accommodatiebesturen om te onderzoeken of de Kreukelhof door een centrale beheerpool als welzijnaccommodatie voor Hoogkerk behouden kan worden. Daaraan hebben we een aantal randvoorwaarden gesteld.
- BSV D.I.B. ontvangt in 2006 en 2007 nog het huidige subsidiebedrag. We zullen in die periode nagaan welke ontwikkelingsmogelijkheden er voor dit terrein nog meer zijn behalve het creëren van een openbare speelplek.
- Verder stellen we voor dat de gemeente het niet meer gesubsidieerde deel van de Börg huurt van de stichting tot er een structurele oplossing is gevonden. Bij de ontwikkeling van de plannen voor de Börg en de Hoogte betrekken we ook de ideeën uit Sport in Beeld, zoals een playground.

### ***Beheer***

Ten aanzien van de – op termijn – verplichte deelname aan de centrale beheerpool stellen we voor om dit principe voor alle accommodaties te handhaven, behalve voor de drie grote multifunctionele centra 't Dok, De Wijert/Helpman en 't Vinkhuys. Daarnaast hebben we op dit punt onze argumentatie aangescherpt en verduidelijkt.

### ***Subsidiesystematiek***

In de begroting en subsidiesystematiek hebben we nu wel budget opgenomen voor het onderhoud van de speeltuinen en speeltoestellen (budget voor investeringen en groot onderhoud voor speeltuinen).

### ***Overige wijzigingen***

Overige wijzigingen zijn:

- de Schakel ontvangt voortaan een vergoeding voor de schoonmaakkosten;
- we zullen ervoor zorgen dat het Stadspark er in het beheer, ten opzichte van de huidige situatie, niet op achteruit gaat
- voor de accommodatiebesturen die een pand huren hebben we het budget om groot onderhoud te betalen (CAT. I C) geschrapt;
- 't Vinkhuys krijgt zelf jaarlijks de beschikking over het genormeerde bedrag voor groot onderhoud (CAT. I C);
- de openstelling van het Dorpshuis Hoogkerk is ruimer dan waar wij in onze normering van uit gaan. We erkennen dit probleem en zullen in 2006 onderzoeken hoe we dit kunnen oplossen.

- speeltuin Kreukelhof kan een beroep doen op het budget voor speeltuin- en speeltoestellenonderhoud;
- het tekort op het beheer voor de jeugdvoorziening Hoogkerk hebben we opgelost;
- voor de Hunzeborgh stellen we in totaal een hogere afbouwsubsidie beschikbaar;
- we hebben structureel een bedrag opgenomen voor het openhouden van de ruimte bij de Beijumkorf.

Om de financiering van bovenstaande wijzigingen sluitend te maken hebben we het investeringsbudget verlaagd van € 10,- naar € 9,- per m2, het incidentenbudget voor beheer geschrapt en het budget voor openbare speelplekken verlaagd.

## **Financiën**

Het beschikbare budget voor de accommodatienota bedraagt 3,449 miljoen euro structureel. Naast deze middelen is in de begroting 2006 via nieuw beleid een structureel bedrag van 367 duizend euro beschikbaar voor beheer.

In deze nota wordt het eindbeeld geschetst. Wij wensen daarbij een redelijke overgangstermijn in acht te nemen. Een aantal zaken dient nog te worden uitgewerkt, zoals de wijziging van de subsidieverordening. Verder willen wij voor de accommodatiebesturen een gefaseerde overgang creëren, wat (extra) kosten met zich meebrengt. Ook zullen mogelijk nog incidentele maatregelen aan de orde zijn, die we op dit moment nog niet kunnen overzien; bijvoorbeeld uitgaven ten behoeve van het aanpassen van speelplekken, verhuizing van activiteiten etc. Daarom stellen we voor het jaar 2006 te benutten om de overgang te realiseren naar de nieuwe situatie. Ingaande 2007 wordt de nieuwe subsidiesystematiek integraal doorgevoerd.

Voor de invoering van de nieuwe subsidiesystematiek is in de meerjarenbegroting voor 2005 en 2006 jaarlijks 200 duizend euro opgenomen (budget voorzieningen voor sport, cultuur en buurten). In verband met de vertraging van de definitieve besluitvorming over de accommodatienota en daarmee ook de vertraagde invoering van de nieuwe systematiek stellen wij voor het bedrag uit de jaarschijf 2005 over te hevelen naar 2006 zodat in dat jaar 400 duizend euro beschikbaar is voor implementatiekosten van deze nota en het opvangen van incidentele tekorten. Daarnaast willen wij de extra middelen voor beheer in 2006 ook inzetten voor de overgang naar de nieuwe situatie in 2007. Daar waar mogelijk willen we zo snel mogelijk overstappen op de nieuwe subsidiesystematiek en de accommodatiebesturen meer ruimte verschaffen het beheer goed te regelen.